

2021-06-09 11:13 CEST

Näthat leder till omfattande självcensur

Mer än hälften av svenskarna har känt sig kränkta av sådant som andra skriver om dem på nätet. Det leder till omfattande självcensur. Särskilt utsatta är unga och personer med utländsk bakgrund. Det visar en ny undersökning av Brottsoffermyndigheten i samarbete med forskare vid Lunds universitet och Högskolan i Halmstad.

– Att människor inte vågar och vill publicera sig på nätet är ett samhällsproblem som vi måste ta på allvar. Ett demokratiskt samhälle måste vara öppet för olika röster och låta olika perspektiv få utrymme, säger Annika Öster, generaldirektör för Brottsoffermyndigheten.

På uppdrag av Brottsoffermyndigheten har forskare vid Lunds universitet i

samarbete med Högskolan i Halmstad tagit fram en kunskapsöversikt och genomfört en riksrepresentativ webbenkät. Enkäten har besvarats av drygt 1200 personer i åldrarna 16 år och uppåt.

Högst utsatthet bland unga

Resultaten visar att 51 procent av de svarande har känt sig kränkta av sådant som andra skriver om dem på nätet. Ämnesområden som gränsar till invandring, rasism och diskriminering upplevs generera mest hot och hat. Sett till ålder är unga personer mest utsatta. I åldersgrupperna 16–35 år uppger drygt 70 procent att de utsatts för kränkningar. Även personer med utländsk bakgrund utsätts i högre grad för kränkningar på nätet. Bland dessa personer uppger cirka 60 procent att de utsatts för kränkningar.

70 procent censurerar sig själva

Cirka 70 procent uppger att de anpassat hur de uttrycker sig och avstått från att publicera sig på nätet för att undvika hot eller hat. Självcensurerande beteenden förekommer i alla åldersgrupper men är mest framträdande bland personer i åldern 16–35 år. För personer som varit utsatta för kränkningar på nätet ökar den självrapporterade självcensuren avsevärt.

Hälsan påverkas negativt

Mer än var tredje svarande, hälften av de svarande med utländsk bakgrund och nästan två tredjedelar av de svarande i åldrarna 16–25 år, har blivit utsatta för hot och hat på ett sådant sätt att deras hälsa påverkats negativt. Unga personer med utländsk bakgrund mår sämre vid utsatthet än unga personer utan utländsk bakgrund. Självcensuren är ännu högre bland personer där hälsan påverkats negativt, 94 procent uppger att de avstått från att publicera något på nätet under de senaste tre åren.

– Resultaten synliggör alarmerande nivåer av självcensur och negativ hälsopåverkan som ett resultat av näthat, säger Måns Svensson, professor i rättssociologi vid Högskolan i Halmstad och projektledare för uppdraget.

Förtroendet är lågt för rättsväsendet

De svarande uttryckte ett lågt förtroende för rättsväsendets hantering av brottsliga kränkningar. Endast 18 procent trodde att rättsväsendet skulle värna deras intressen som brottsoffer ganska eller mycket väl om de råkade ut för en brottslig kränkning på nätet. Betydligt fler, 27 procent, trodde att deras intressen som brottsoffer inte alls skulle värnas.

– Föreställningen att digitala miljöer är undantag från brottsoffers möjlighet att få stöd och skydd är djupt problematiskt, kommenterar Måns Svensson.

Läs mer

Undersökningarna finns att ladda ner. Kunskapsöversikten och kortrapporten Näthat och självcensur – det nya normala? går också att beställa kostnadsfritt.

[Näthat och demokratiskt deltagande – en kunskapsöversikt](#)
[Webbenkätundersökning: Demokratiskt deltagande](#)
[Näthat och självcensur – det nya normala?](#)

[Beställ material](#)

Pressbilder

[Måns Svensson](#)
[Annika Öster](#)

För mer information, kontakta gärna:

Anna-Karin Lundström, kontaktperson på Brottsoffermyndigheten, 090-70 82 32

Måns Svensson, professor i rättssociologi vid Högskolan i Halmstad och projektledare, 072-977 35 16

Om undersökningarna

På uppdrag av Brottsoffermyndigheten har forskare vid Lunds universitet i samarbete med Högskolan i Halmstad tagit fram en kunskapsöversikt och genomfört en riksrepresentativ webbenkät. Kunskapsöversikten ger en överblick av engelskspråkig, expertgranskad forskning och av svenskspråkiga utredningar och rapporter om näthat med fokus på näthat och demokrati. Webbenkäten genomfördes i februari 2021 och riktade sig till personer som är 16 år eller äldre och bosatta i Sverige.

Om Brottsoffermyndigheten

Brottsoffermyndighetens övergripande mål är att främja brottsoffers

rättigheter och att uppmärksamma deras behov och intressen.

Myndigheten arbetar med att göra det bättre för människor som utsatts för brott, genom att:

- besluta om brottsskadeersättning till brottsoffer
- kräva tillbaka utbetald ersättning från gärningspersoner
- finansiera forskning och brottsofferinriktade projekt genom Brottsofferfonden
- vara ett kunskapscentrum för brottsofferfrågor.

www.brottsoffermyndigheten.se

Kontaktpersoner

Ulf Hjerppe

Presskontakt

Chef för Kunskapscentrum och Brottsofferfonden

Ulf är enhetschef och ansvarar för myndighetens presskontakter.

ulf.hjerppe@brottsoffermyndigheten.se

070-619 57 54